

Leg de bodems onder je gezondheid /Rineke Dijinga

Boeken

Mooi eten, Lokale keten

**Heerlijk
Westerwolds
Land**

Lezingen

Recepten

(W)etjes

Eet (h)eerlijk, onbewerkt, divers, volwaardig voedsel van gezonde bodem

An aerial photograph of a farm. In the foreground, a large vegetable garden is laid out in a circular pattern with several petals, resembling a flower. The garden is filled with various green plants. To the right of the garden, there are several long, straight rows of crops. The farm is surrounded by lush green trees and a dense forest in the background. The sky is clear and blue.

Je bent wat je eet,
maar ook wat jouw eten at.

“

**De mens is net zo
afhankelijk van de Aarde
als een regenworm**

”

Wendell Berry

BODEMGEZONDHEID: TOPPRIORITEIT VOOR JOUW GEZONDHEID

 Rineke

BODEM
UITPUTTING
=
GEZONDHEIDS
UITPUTTING

OPNAME
VOEDING
STOFFEN
VERLAAGD
+
DISBALANS
MINERALEN
+
VERARMING
MICROBIOOM

GRONDSTOFFEN
VAN UITGEPUTTE
BODEM NAAR
VOEDINGSMIDDE
LENINDUSTRIE:
RAFFINAGE
BEWERKING

MEDICIJNEN
+
MEDISCH INGRIJPEN
VERHOGEN ONZE
BEHOEFTE AAN
VOEDINGSSTOFFEN

NOG MINDER
VOEDINGSSTOFFEN
(HIDDEN HUNGER)
+
OVERETEN
+
(DARM)KLACHTEN/
CHRON. ONTSTEKINGEN

BELANGRIJK!

Chronische
stress
verergert elke
klacht + verhoogt
onze behoefte
aan voedings
stoffen.

BEHOEFTE AAN
VOEDINGSSTOFFEN STIJGT:

**BODEMHERSTEL
DRINGEND VEREIST**

"Ziekte zetelt in de darm."

Een citaat van de oude geneesheren. Maar als ziekte daar zetelt, dan zetelt gezondheid daar dus ook. En dat klopt ook voor een heel groot deel: in je darmen is zo'n 80% van je immuunsysteem gevestigd. Een belangrijke factor voor je darmgezondheid is voeding: vooral oplosbare vezels uit groente, fruit, noten, zaden, pitten, peulvruchten etc. Zo eet je ook direct beschermende stoffen (polyfenolen). Aan de hand van alle recepten zie je hoe gemakkelijk dat kan!

Het Mediterrane dieet heeft een gunstige invloed op de bloedsheersbarrière zodat gewenste voedingsstoffen wel maar ongewenste niet worden opgenomen. Communicatie van darm naar brein en vice versa verloopt optimaal.

6. LAGER RISICO OP LEAKY BRAIN/ ZIEKTEN VAN HET BREIN

1. VOLDOENDE KLEURRIJKE VEZELS

Het Mediterrane voedingspatroon is rijk aan vezels met kleurrijke polyfenolen die zowel de darmbacteriën als slijmvliezen gezond houden.

Het immuunsysteem wordt niet permanent getriggerd. Minder kans op overreacties van het immuunsysteem en laaggradige ontstekingen in het lichaam.

5. RISICO ALLERGIEËN AUTO-IMMUUN & CHRONISCHE ZIEKTEN

2. BALANS IN JE DARMEN

Voldoende aanmaak boterzuur, feelgood stoffen, gezonde darmperistaltiek, optimale afbraak toxines,/(stress)hormonen/ geen overvloed aan ziekmakende micro-organismen, gezonde slijmvliezen van mond tot kont, optimale immuniteit.

Optimale opname vitale voedingsstoffen, risico op "hidden hunger" kleiner omdat voedsel vers, duurzaam en onbewerkt is. Opname van toxines, virussen, bacteriedeeltjes etc. is lager. Daardoor kan lever zich meer richten op zijn vele taken.

4. MINDER RISICO OP LEAKY GUT SYNDROME

3. WEINIG ONTSTEKINGS REACTIES IN JE DARM

Ruim voldoende actieve polyfenolen om ontstekingen te remmen: gezonde slijmvliezen van mond tot kont. Mediterrane voeding geeft minder ontstekingsreacties na de maaltijd + reguleert de gestage opname van glucose

"Gezondheid zetelt in de darm."

Een citaat van de oude geneesheren. Maar als ziekte daar zetelt, dan zetelt gezondheid daar dus ook. En dat klopt ook voor een heel groot deel: in je darmen is zo'n 80% van je immuunsysteem gevestigd. Een belangrijke factor voor je darmgezondheid is voeding: vooral oplosbare vezels uit groente, fruit, noten, zaden, pitten, peulvruchten etc. Zo eet je ook direct beschermende stoffen (polyfenolen). De Mediterrane keuken is dé keuken om hieraan te werken. En je krijgt dan ook direct je gezonde vetten en goede eiwitten binnen.

Vooruit met onze gezondheid door oorspronkelijke voeding

Goed gastheer
zijn voor je
Darmmicrobioom

Darmbalans: weinig ontsteking
+ intacte darmslijmvliezen

Traditionele Mediterrane voeding

Vezels, onbewerkt en polyfenolen

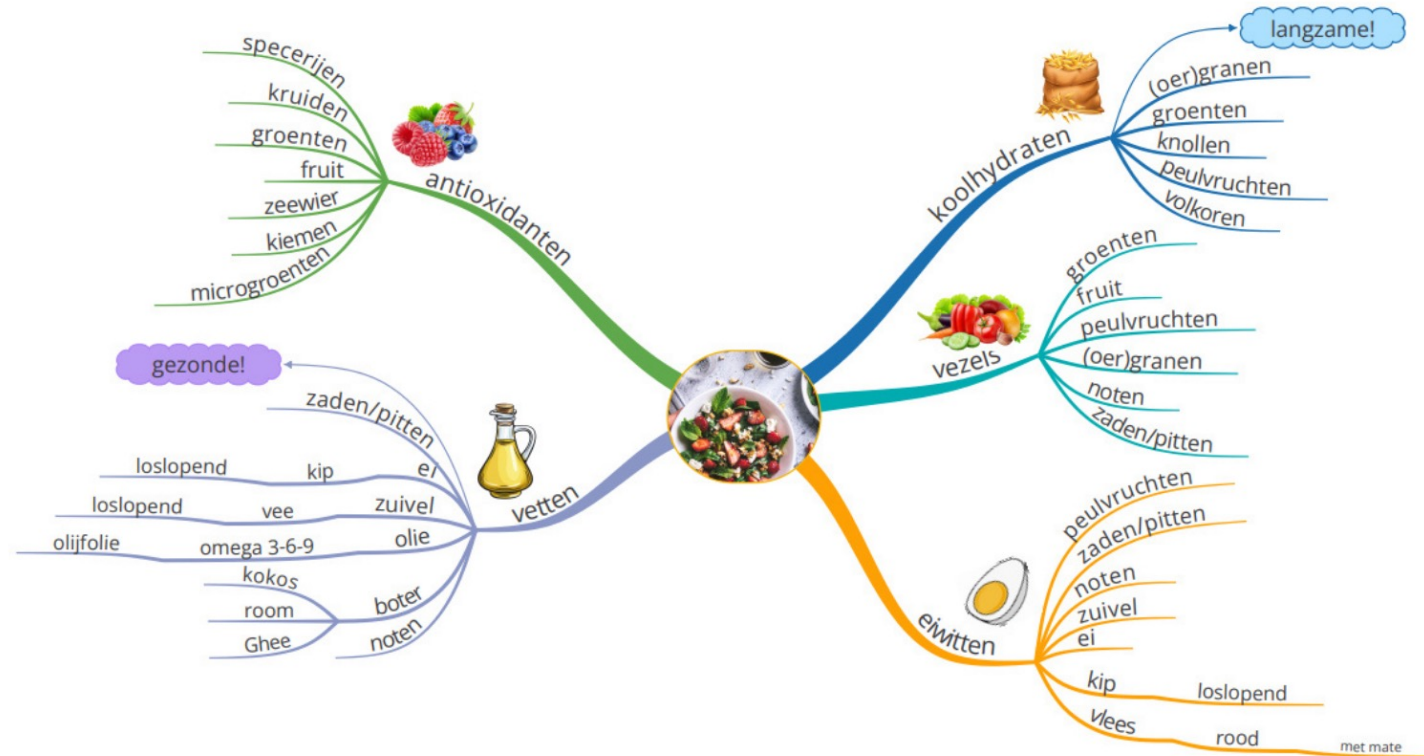

Westerse voedingspatroon

Disbalans in darm: ontstekingen en
een 'leaky gut' risico

1. Word baas in eigen pan en buik / zonder pakjes & zakjes en volwaardig

Word weer baas in eigen pan & buik

Waarom je maaltijd altijd deze ingrediënten moet bevatten:

- Omdat je van volwaardig, onbewerkt voedsel energie krijgt. En dat is toch dé reden waarom we eten.
- Omdat je darmen bij elke maaltijd vezels moeten krijgen om jouw eten te kunnen verteren.
- Om je bloedsuiker stabiel te houden zodat jij stabiele energie houdt.
- Om al je cellen optimaal te voeden zodat zij hun taken voor jouw gezondheid kunnen uitvoeren.

Goed om te weten:

- Bloem, witte suikers etc. bevatten nauwelijks vezels.
- Kies dus altijd voor volkoren producten / oergranen.
- Gezonde vetten zitten niet in kant-en-klaar voedsel. Daarom eet je die vooral als je zelf kookt en ze toevoegt. Daarom is zelf je maaltijd samenstellen zo belangrijk.
- Antioxidanten zitten vooral in onbespoten voedsel en veel minder in regulier geteeld voedsel.

3. Bewaar de zomerse overvloed voor de koude maanden

Fermenteren, gewoon weer leren:

Monoculturen op het land zijn monoculturen op je bord

Gebrek aan diversiteit bedreigt gezondheid en voedsel zekerheid (WUR 2014)

4. Kies voor voedsel dat bijdraagt aan biodiversiteit, ook fijn voor je darmmicrobioom

Melk

Gerst

Boekweit

Rogge

5. Koop waar voor je geld, ga op scharrel. Ontmoet je eten!

Lijst met alle lokale/duurzame boeren
& telers in Nederland

Blog met mijn 100 tips om waar voor je geld te krijgen:

6. Maak eten uit de gratis supermarkt van Moeder Natuur.

 RINEKE *Dijkinga VOF*

05 Receptkaart Pesto

Het zelf maken van je eigen sauzen, pesto's, spreads en soepen is misschien wel een van de snelste manieren om aan je vitaliteit te werken, je smaakpapillen te strelen én iets makkelijk te hebben voor onderweg of op je werk. Ook is het één van de mooiste manieren om veel meer diversiteit in je voedingspatroon te krijgen. Diversiteit is met stip op 1 de gezondste voedingstip die er is.

Door ze zelf te maken wordt je ook weer baas in eigen buik wat betreft de suikers, vetten en additieven die in veel kant en klare spreads en sauzen verwerkt zijn.

Zo kun je heel eenvoudig ontstekingsbevorderende vetten vervangen door gezonde vetten als Omega 3 en Omega 9 vetten. Lees hier de 10 redenen waarom het zo'n aanrader is om zelf je pesto's en spreads te maken.

Maak je veel gebruik van groene (on)kruiden dan voeg je ook nog eens een prachtige bron van chlorofyl toe. Lees meer via de QR code links.

7. Skip niet zomaar MOOIE voedingsmiddelen

Psychobiotische
bacteriestammen

Boterzuur, hét geheim
van onze gezondheid?

Gebakken aardappelen of koude aardappelen? Een wereld van verschil
voor je bloedsuikerspiegel en darmen

Dank voor uw aandacht!

Nieuwe boek eind nov. 2023

www.rinekedijkinga.nl